

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L5@regeringskansliet.se

Remissvar över utkast till lagrådsremiss – Sänkt straffbarhetsålder för allvarliga brott

(Ju2025/01945)

Statens institutionsstyrelse (SiS) har tidigare lämnat ett remissvar på ett förslag om sänkt straffbarhetsålder (betänkandet Straffbarhetsåldern; SOU 2025:11), vilket gör sig lika gällande vid en sänkning av åldern till 13 år.

Därutöver vill SiS framföra följande synpunkter.

Det krävs tungt vägande skäl för att sänka straffbarhetsåldern ytterligare än vad som föreslagits i det nyss nämnda betänkandet. Några sådana skäl har inte presenterats i utredningen. Snarare väcker förslaget frågor av principiell och grundläggande karaktär. Barn utvecklas individuellt och i olika takt. Det är myndighetens erfarenhet att ett års åldersskillnad i de tidiga tonåren ofta innebär betydande skillnader i ett barns psykologiska, emotionella samt kognitiva utveckling. Det finns även tydliga skillnader i normalutvecklingen mellan jämnåriga pojkar och flickor i denna åldersgrupp.¹ Det är viktigt att regeringen grundligt analyserar ingångsvärden av det slag som nyss nämnts när det kommer till en sådan fråga som att ytterliga sänka straffbarhetsåldern.

Förslaget i avsnitt 13.1

I utkastet till lagrådsremiss föreslås med anledning av förslagen ett minskat anslag till myndigheten. SiS delar inte den bedömning som ligger till grund för detta förslag. SiS ser det som osannolikt att vårddygnet skulle minska med mer än 1 000 till antalet. Förslaget om sänkt straffbarhetsålder kommer sannolikt inte heller att enbart leda till kostnadsbesparingar för myndigheten. Förslaget kan istället komma att innebära att ännu yngre barn än vad som nu är fallet kommer att placeras vid SiS. Om socialtjänsten placerar allt yngre barn vid SiS kan det medföra behov av förändringar i personalbemanning samt behandlingsinnehåll,

¹ Socialstyrelsen (2015), bedöma barns mognad för delaktighet – Kunskapsstöd för socialtjänsten, hälso- och sjukvården samt tandvården s. 63 f.

vilket i sin tur kan leda till kostnadsökningar. SiS förutsätter att dessa frågor tas om hand i det fortsatta beredningsarbetet.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Elisabet Åbjörnsson Hollmark. I den slutliga handläggningen har överdirektören Caroline Oredsson, tf. ekonomi- och planeringsdirektören Annika Andersson Ribbing, rättschefen Eleonore Källstrand Nord och sektionschefen Erla Thorisdottir deltagit. Föredragande har varit juristen Alice Kaijser.

Elisabet Åbjörnsson Hollmark